

Littafin Yowel da Ikilisiyar Adventist ta Kwana Bakwai ta Laodikiya — Lamba Goma Sha Shida

Jeff Pippenger

2025-12-22

Lamba Sha Shida

Ina neman afuwa tun da wuri saboda yawan kalmomi kafin in dauki babban batu. Ina so in shimfiɗa wasu layukan annabci a matsayinsu, waɗanda muhimman bangarori ne na tsarin hujjar da nake niyyar amfani da shi sa’ad da za mu duba littafin Yowel kai tsaye. Na riga na ambata a baya cewa kalmar Ibrananci da aka fassara da “yanke” a cikin littafin Yowel, tana samo tushenta ne daga hanyar hadaya ta tabbatar da alkawari a zamanin Ibrahim.

Ku farka, ku mashaya; ku yi kuka; ku yi ihun makoki, dukanku masu shan ruwan inabi, saboda sabon ruwan inabin; gama an datse shi daga bakunanku. Joel 1:5.

Kalmar Ibrananci da aka fassara da “a datse” ita ce H3772, kuma tushenta na asali ne mai nufin ‘a yanke (a raba, a sare ko a gutsura); ta fuskar ma’ana kuma yana nufin hallaka ko cinye; musamman kuma yin alkawari (wato, kulla kawance ko yarjejeniya, tun da farko ta hanyar yanke nama da wucewa tsakanin gutsattsarin).’

Na fahimci cewa ma’anar Strong’s ta “cut off,” tana kiransa “primitive root,” a ma’anar nahawu. Da wannan a zuciya, yankewar da ke da alaƙa da alkawari da Ibrahim, tana nuna cewa hasken alkawarin yana manne da kalmar, kuma an bayyana wannan haske a tushensa na asali na tarihi. “Cut” a mahangar tarihin alkawari, alama ce ta annabci da ta ginu bisa ga tushensa na asali, kuma a fannin nahawu kuma an gano shi a matsayin tushen asali.

Furucin da ke cikin aya ta biyar ba kawai yana bayyana cewa ba su da saƙon ruwan sama na ƙarshe ba, kamar yadda “sabon ruwan inabi” yake wakilta, amma kuma cewa a wannan lokaci da a wannan wuri an ƙi su a matsayin mutanen alkawarin Allah, mutanen alkawari waɗanda suke bibiyar “tushensu na asali” har zuwa ga Ibrahim.

Tsaran da ya mutu a cikin jeji cikin shekaru arba’in, sun jingina asalinsu na farko zuwa ga Ibrahim, wato uban al’ummai masu yawa. Tsaran da ya shiga Kasar Alkawari tare da YOSHUA, sun jingina asalinsu na farko zuwa ga Ibrahim. Yahudawan da suka gicciye Almasihu sun jingina asalinsu na farko zuwa ga Ibrahim. Furotestoci waɗanda suka fito daga Zamanin Duhu, kuma waɗanda aka gwada a sa’an nan aka wuce su a matsayin zabaɓɓun mutanen alkawarinsa na Allah a shekara ta 1844, sun jingina asalinsu na farko zuwa ga Ibrahim. Kungiyar Millerite ta Filadelfiya da ta shiga cikin Wuri Mafi Tsarki a ranar 22 ga Oktoba, 1844 ta jingina asalinta na farko zuwa ga Ibrahim. Kungiyar Millerite ta Laodikiya da ta sake gina Yeriko a shekara ta 1863, ta jingina asalinta na farko zuwa ga Ibrahim. Ikilisiyar Adventist ta Rana ta Bakwai ta Laodikiya wadda za a tofar da ita daga bakin Ubangiji a dokar Lahadi mai zuwa nan ba da daɗewa ba, ta jingina asalinta na farko zuwa ga Ibrahim. Dukan waɗannan tsararraki sun, ko kuma za su cika misalin gonar inabi.

Mashaya a cikin Joel sun farka suka tarar an ki su a matsayin mutanen Allah, kuma ba su da sakon ruwan sama na ƙarshen zamani. Sa'an nan kuma akasin haka ya zama gaskiya. Waɗanda Joel ya bayyana da cewa suna sanye da “rawanin ɗaukaka,” sai su shiga cikin alkawari, a hatimce su, kuma a ɗaga su sama a matsayin haɗaya. Alkawarin farko-farko da aka tabbatar a tsakanin Allah da zaɓaɓɓen jama'a ya fara ne da irin wannan “yankewa” ɗaya, wadda ake wakilta a haɗayar ƙarshe ta mutanen Allah, wadda take farawa a dokar Lahadi. Wannan yankewa ita ce raba alkama da ciyawa banza. Ana ƙin ciyawa banza a jefa ta cikin wuta, alkamar kuwa a tattara a ɗaure tare a matsayin haɗayar alkamar nunan 'ya'yan fari ta Fentikos, wadda daga nan sai a ɗaga ta sama, “kamar a cikin shekarun ɗā.”

Akwai wurare huɗu da aka fi nuna wa a matsayin wakiltar alkawarin Ibrahim. A Farawa sura ta goma sha biyu an “kira” Ibrahim kuma aka ba shi alkawarin za a mai da shi babbar al'umma. Wannan ba ɓangare ba ne na alkawarin, amma kiran alkawari ne. A wannan lokaci sunansa Abram ne, domin ɗaya daga cikin alamomin dangantakar alkawari shi ne sauya suna. An canja sunan Abram a mataki na uku cikin mata kai huɗu na alkawarin.

Gama sa'ad da Allah ya yi wa Ibrahim alkawari, domin bai da wanda ya fi shi girma da zai rantse da shi, sai ya rantse da kansa, yana cewa, Lalle ne da albarka zan sa maka albarka, kuma da yawaitawa zan ƙara maka yawa. Haka kuwa, bayan da ya jimre da haƙuri, ya sami alkawarin. Gama haƙika mutane sukan rantse da wanda ya fi su girma; kuma rantsuwa don tabbatarwa a gare su ita ce ƙarshen dukan jayayya. A cikin wannan ne Allah, da yake nufin ya fi nuna wa magada alkawarin rashin canjawa na nufinsa, ya tabbatar da shi da rantsuwa: domin ta wurin abubuwa biyu marasa canjawa, waɗanda a cikinsu ba mai yiwuwa ba ne Allah ya yi ƙarya, mu sami ta'aziyya mai ƙarfi, mu da muka gudu domin mafaka, don mu kama bege wanda aka sa a gabanmu: wanda bege muke da shi a matsayin anga ga rai, tabbatacce kuma ƙarfaffe, wanda kuma yake shiga can cikin abin da yake a bayan labule; inda magabacinmu ya rigaya ya shiga sabili da mu, wato Yesu, da aka mai da shi babban firist har abada bisa ga tsarin Melkisedek. Ibraniyawa 6:13–20.

Kiran ya kasance alkawarin Allah ga Abram, kuma Ya ba da shaida ta biyu tare da “rantsuwar” da ta biyo baya. “Rantsuwar” da ta biyo baya ta kasance mai sassa uku. Bayan kiran alkawari, wanda shi ne mataki na farko, mataki na biyu, na uku, da na huɗu su ne ainihin alkawari mai sassa uku, daga Allah, tare da zaɓaɓɓen al'umma. A cikin Farawa 15 Allah a hukumance yana “yanke” (yana kafa) alkawarin ta wurin wani bikin ibada mai ban mamaki inda Allah kaɗai ya ratsa tsakanin dabbobin da aka raba gida biyu, yana yin alkawarin ƙasa ga zuriyar Ibrahim ba tare da wani sharadi ba. An wakilci Ƙasar Alkawari a matsayin ƙasa tsakanin koguna biyu; kogin Masar da kogin Yufiretis. Mataki na farko na alkawari mai sassa uku ya ƙunshi nuni kai tsaye ga alamar annabci ta koguna biyu, da dukan abin da ke da alaƙa da wannan alama. Sa'ad da wahayi ya nuna ga kogunan Ulai da Hiddekel a matsayin abubuwan da yanzu suke kan aiwatar da cikawa, an yi wa waɗannan koguna biyu misali a cikin annabcin Abram. Yanayin yana tsakanin koguna biyun Abram, wanda idan aka haɗa su tare da koguna biyun Daniyel suna zama koguna huɗu, gama muryar Almasihu murya ce ta ruwaye masu yawa.

A wannan rana Ubangiji ya yi alkawari da Abram, yana cewa, Ga zuriyarka na ba da wannan ƙasa, tun daga kogin Masar har zuwa babban kogin, kogin Yufiretis: Kainawa, da Kenizzawa, da Kadmonawa, da Hittiyawa, da Perizzawa, da Refayimawa, da Amoriyawa, da Kan'aniyawa, da Girgashiyawa, da Yebusiyawa. Farawa 15:18–21.

Ƙasar da aka yi wa Abram alkawari ita ce dukan duniya, wadda ake wakilta da sarakuna goma a kwanaki na ƙarshe; alhali kuwa a kwanakin farko na alkawarin an lissafita ta a matsayin kabilu goma, ba sarakuna ba. Dubu ɗari da arba'in da huɗu za su shiga rikici da dukan duniya. Sa'an nan duniya za ta shiga cikin tsarin gwaji na tilasta bauta ta Lahadi ta hannun gwamnatin duniya guda ɗaya ƙarƙashin jagorancin karuwar mai launin ja da aka ambata a Ru'ya ta Yohanna goma sha bakwai, wadda take mulki bisa sarakuna goma na duniya. A wajen Abram, alamar haɗin coci da ƙasa na surar dabbar tana wakiltuwa da kogin Masar, alamar dabarun mulkin ƙasa, da kogin Babila, alamar dabarun mulkin coci.

Bayan waɗannan abubuwa maganar Ubangiji ta zo wa Abram a cikin wahayi, tana cewa,

Kada ka ji tsoro, Abram: ni ne garkuwarka, kuma ni ne babban sakamakonka mai girma ƙwarai.

Sai Abram ya ce, Ubangiji Allah, me za ka ba ni, ganin cewa ina tafiya ba ni da ɗa, kuma mai kula da gidana kuwa shi ne wannan Eliyezer na Dimashku? Sai Abram ya ce, Ga shi, ba ka ba ni zuriya ba; kuma duba, ga wani da aka haifa a gidana ne magājina. Kuma, ga shi, maganar Ubangiji ta zo masa, tana cewa,

Wannan ba zai zama magājinka ba; amma wanda zai fito daga cikinka ne zai zama magājinka. Sai ya fito da shi waje, ya ce, Ka dubi sama yanzu, ka ƙirga taurari, in kana iya ƙirga su; sai ya ce masa, Haka zuriyarka za ta kasance.

Sai ya gaskata ga Ubangiji; sai ya lissafita masa wannan a matsayin adalci. Sai ya ce masa,

Ni ne Ubangiji wanda ya fito da kai daga Ur na Kaldiyawa, domin in ba ka wannan ƙasa ka gāje ta.

Sai ya ce, Ya Ubangiji Allah, ta wace hanya zan san cewa zan gāje ta? Sai Ya ce masa,

Ka ɗauko mini karsana mace mai shekara uku, da akuyar mace mai shekara uku, da rago mai shekara uku, da kurciya, da ɗan tantabara.

Sai ya ɗauki waɗannan duka zuwa gare shi, ya tsaga su tsakiyarsu, ya kuma jera kowane yanki yana fuskantar ɗan'uwansa; amma tsuntsayen kuwa bai tsaga su ba. Da tsuntsaye masu farauta suka sauko a kan gawawwakin, Abram ya kore su. Da rana kuma tana fāɗuwa, wani barci mai zurfi ya kama Abram; ga shi kuwa, firgici na babban duhu ya sauko a kansa. Sai Ya ce wa Abram,

Ka sani tabbatacce cewa zuriyarka za ta zama baƙuwa a ƙasar da ba tasu ba ce, kuma za su bauta musu; su kuwa za su wahalar da su shekara ɗari huɗu; kuma wannan al'umma da za su bauta wa, ni zan hukunta ta: daga baya kuma za su fito da dukiya mai yawa.

Za ka tafi wurin ubanninka cikin salama; za a binne ka a cikin kyakkyawan tsufan shekaru.

Amma a tsara ta huɗu za su sāke komowa nan; gama muguntar Amoriyawa ba ta cika ba tukuna.

Sai ya zama, sa'ad da rana ta fāɗi, duhu kuwa ya yi, sai ga tanda mai hayaki, da fitila mai ci da wuta, waɗanda suka ratsa a tsakiyar waɗannan gunduwa-gunduwa. Farawa 15:1–17.

Shi wanda zai ja-goranci Musa da 'ya'yan Isra'ila a cikin ginshikin wuta da dare, kuma a cikin gajimare da rana, ya ratsa tsakanin waɗancan bangarorin da aka “yanka” a matsayin murhu mai hayaki da fitila mai kuna.

Ubangiji kuwa ya tafi a gabansu da rana cikin ginshikin gajimare, domin ya bishe su hanya; da dare kuma cikin ginshikin wuta, domin ya ba su haske; su yi tafiya dare da rana. Bai kau da ginshikin gajimaren da rana ba, ko ginshikin wutar da dare, daga gaban jama'ar ba. Fitowa 13:21, 22.

Fitilar mai kuna da tanderu mai hayaki sun kasance alamu na ginshikin girgije ko na wuta, kuma suna wakiltar wani ɓangare na annabci na mataki na farko cikin mataakai uku da suka haɗa da yadda Allah ya kulla alkawari da Abram. Sura ta fara da kalmomin nan, “Kada ka ji tsoro,” domin saƙon mala'ika na farko shi ne ku ji tsoron Allah; kuma waɗanda, kamar Abram, suke jin tsoron Allah, ba za su bukaci su ji tsoron Allah ba. Akwai nau'i biyu na tsoro, domin akwai rukuni biyu na mutane.

A gaba cikin nassin alkawari, Abram ya gaskata Allah, aka kuwa lissafa masa haka adalci. Mala'iku uku ɗin suna daidaita da aikin Ruhu Mai Tsarki kamar yadda Yahaya ya bayyana, wanda yake koyar da cewa Ruhu Mai Tsarki yana tabbatar da abubuwa uku; zunubi, adalci, da shari'a. Waɗannan siffofi suna jituwa da mala'iku ukun, saboda haka bayan an gabatar da tsoron Allah a cikin nassin alkawarin, sai a bayyana mataki na biyu, wato adalci, sannan a biyo bayan haka da furucin shari'a, wanda shi ne aiki na uku na Ruhu Mai Tsarki, da kuma saƙon mala'ika na uku. Mataki na farko na alkawarin ya kasance alama ta saƙon mala'ika na farko, wanda a kowane lokaci yakan kasance ƙaramin tsari mai maimaita dukan saƙonni ukun. Mataakai ukun tsarin alkawarin suna wakiltar mala'iku ukun da ke cikin Ru'ya ta Yohanna sura ta goma sha huɗu.

Bayan an kirga Abram a matsayin mai-adalci, alamar mala'ika na biyu, sai ya shirya hadaya, gama ana shirya hadayar ne gab da mataki na uku na shari'a. Wannan hadayar tana wakiltar hadayar Lawiyawa ta Malaki uku wadda aka ɗaga a matsayin tuta. Kamar yadda lokuta uku na shekaru arba'in a cikin rayuwar Musa suke wakiltar saƙonnin mala'iku uku, haka kuma shekaru arba'in na farko na Musa suna ɗauke da mataakai uku na saƙon mala'iku uku.

Inda shaidar Musa ta fara shi ne da iyyensa suna tsoron Allah, (mataki na farko), sai kuma wani gwaji na gani. Mataki na biyu ya ƙunshi gwaji na gani, kamar yadda ya faru a Daniel sura ta ɗaya, lokacin da Daniel ya fara tsoron Allah ya ƙi cin abincin Babila, sa'an nan kuma aka gwada shi bisa ga kamanninsa na jiki. Sa'an nan ga Daniel, gwaji na uku ya zo bayan shekaru uku daga hannun sarki Nebukadnezzar, alamar sarkin arewa da dokar Lahadi, wadda ita ce saƙon mala'iku na uku.

Iyaye Musa suna tsoron Allah, suka sa shi cikin wani akwati a cikin ruwa, sai aka shirya da 'yar Fir'auna ta ga halin da ake ciki, sa'an nan ta zartar da hukunci a kan a ceci yaron. Farkon rayuwar

Musa ya kasance misali na alkawarin da Allah ya yi da 'yan Adam, sa'an nan kuma ta wurin Musa, Allah ya kuma yi alkawari da wata zaɓaɓɓiyar al'umma da aka ware daga cikin 'yan Adam. Alkawarin Nuhu da 'yan Adam yana wakiltar babban taron jama'a, kuma alkawarin Musa da wata zaɓaɓɓiyar al'umma shi ne mutum dubu ɗari da arba'in da huɗu. Hadayar da aka umarci Abram ya yi domin tabbatar da alkawarin tana ɗauke da alamar alkawarin Nuhu, kamar yadda hakan ya kasance ga Musa kuma, wanda ya cika annabcin Abram ƙarnuka da yawa bayan haka.

Hadayar ta ƙunshi dabbobi biyar iri-iri; karsaniya mace mai shekara uku, akuya mace mai shekara uku, rago mai shekara uku, kurciya, da ɗan tantabara. An bar tsuntsayen duka ba a raba su ba, amma karsaniya, rago, da akuya macen an “yanka” su gida biyu-biyu. Hadayar tana wakiltar daga tuta a kwanaki na ƙarshe a matsayin gwajin gani ga 'yan Adam. Alamar gani ga 'yar Fir'auna ita ce jariri Musa a cikin akwatin. Akwatin kuwa yana da alama cikin rayuka takwas da suke cikin jirgin. An kafa adadin “takwas” a matsayin ɗaya daga cikin halayen annabci na tutar dubu ɗari da arba'in da huɗu. Sa'ad da ka yi la'akari da hadayun dabbobi biyar ka kuma raba ukun gida biyu, sai hadayarka ta ƙunshi sassa takwas, kamar yadda Nuhu ya kwatanta, sannan kuma aka tabbatar da haka cikin hadayar Abram.

Wadannan dabbobi biyar, sa'ad da aka raba su kamar yadda Allah ya umurta, suna wakiltar lambar “takwas,” kuma ta haka suna wakiltar wadannan rayuka a ƙarshen duniya waɗanda “rayuka” “takwas” da suke bisa jirgin an yi musu alama tun da farko. Alamar kaciya, wadda ita ce mataki na biyu a cikin alkawarin Abram mai ɓangarori uku, za a aiwatar da ita ne a rana ta “takwas” bayan haihuwa, kuma an maye gurbin wannan tsari da baftisma, wadda take wakiltar tashin Kristi daga matattu wanda ya faru a rana ta “takwas.” Lambar “takwas” tabbatacciyar siffa ce ta alkawaran Nuhu da Musa duka, kuma suna wakiltar dubu ɗari da arba'in da huɗu waɗanda za a daga sama a matsayin hadayar tuta, kuma waɗanda su ne “takwas” ɗin da yake daga cikin bakwai.

Wadannan dabbobi biyar suna wakiltar budurwai masu hikima biyar, waɗanda “takwas” da suke cikin jirgi suke misalta, za su ratsa daga tsohuwar duniya zuwa sabuwar duniya—ba tare da ganin mutuwa ba.

Hadayar Abram hadaya ce tsarkakakkiya, gama dukan dabbobin da ke cikin hadayar dabbobi ne masu tsarki, kuma a tare suna wakiltar manyan dabbobin da ake amfani da su domin hadayun ƙonawa gaba ɗaya. Saƙon mala'ika na fari ya ƙunshi umurnin a yi wa Mahallicci sujada, kuma manyan dabbobin hadaya na hidimar wuri mai tsarki da za a kafa lokacin da annabcin Abram ya cika a zamanin Musa an gabatar da su a matsayin hadayun sujada, alhali kuma suna zama alamu na kiran mala'ika na fari na a yi wa Mahallicci sujada.

Aya ta goma sha takwas ta bayyana a sarari cewa, “A ranar nan Ubangiji ya yi alkawari da Abram.” Wannan ya nuna mataki na farko cikin matakai uku da suke wakiltar mala'iku uku na Ru'ya ta Yohanna goma sha huɗu. Matakin alkawarin da ke cikin Farawa goma sha biyar yana wakiltar saƙon mala'ika na farko na Ru'ya ta Yohanna goma sha huɗu, wanda mala'ika na biyu ya biyo baya, wanda aka wakilta ta wurin mataki na biyu na alkawarin Abram da ake samu a cikin Farawa goma sha bakwai.

A mataki na biyu, an canja sunan Abram zuwa Ibrahim. Abram na nufin “uba yana daukaka,” kuma Ibrahim na nufin “uban al’ummai da yawa.” A cikin kiran Abram, an ba da alkawarin zama babbar al’umma, amma ba a tabbatar da alkawarin ba sai da aka canja sunan Abram. Sa’an nan ya zama uban farko na zaɓaɓɓun mutanen alkawari. Mataki na gaba ya misalta sakon mala’ika na uku sa’ad da aka gwada Ibrahim game da miƙa Ishaku hadaya, abin da ya misalta gicciye, wanda ya misalta 22 ga Oktoba, 1844, wanda kuma yake misalta dokar Lahadi—wadda ita ce sakon mala’ika na uku. Wannan mataki na uku na alkawari ya cika a ranar ashirin da biyu ga Oktoba, a shekara ta 1844, kuma an bayyana shi a Farawa sura ta ashirin da biyu.

A mataki na biyu, wanda shi ne sakon mala’ika na biyu, inda aka canja sunan Abram, an kafa aikin kaciya a matsayin “alama” ta mutanen alkawari da dangantakarsu da Allah. A cikin tarihin sakon mala’ika na biyu ne ake hatimce mutanen Allah. Ana daga su a matsayin tuta a sakon mala’ika na uku wanda dokar Lahadi ke wakilta, amma ana hatimce su a lokacin da yake gab da dokar Lahadi, wanda a tarihin Milleriyawa zai kasance, gab da lokacin da aka rufe kofa a ranar 22 ga Oktoba, 1844.

Haka abin yake kuma game da dokoki uku da suka fito daga Babila waɗanda suka fara annabcin shekaru 2300, wanda ya kare a zuwan mala’ika na uku a ranar 22 ga Oktoba, 1844. An gama haikalin a cikin tarihin doka ta biyu, bayan ta farko, amma kafin ta uku. An aza harsashin a lokacin doka ta farko, kuma an kammala ginin haikalin a cikin tarihin doka ta biyu. Doka ta uku a shekara ta 457 K.H.K. ta fara shekaru 2300, alhali ita kanta dokar ta mayar wa Yahudawa ikon mulkin kasa. A alamar hanya ta uku an kafa mulki, kamar yadda aka wakilta ta wurin maido da ikon mulkin kasa a doka ta uku da kuma daukaka ikkilisiya mai nasara a matsayin tuta a dokar Lahadi.

Umarni na uku ya wakilci zuwan mala’ika na uku zuwa bikin aure a ranar 22 ga Oktoba, 1844. Amarya tana shirya kanta kafin bikin auren, ba a lokacin bikin auren ba. Hatimin dubu dari da arba’in da huɗu ana cika shi ne kaɗan kafin dokar Lahadi a cikin zangon lokaci da annabci ya wakilta a matsayin gwajin siffar dabbar. An sanar da mu cewa gwajin siffar dabbar shi ne gwajin da dole mu ci kafin furewar lokacin alheri.

“Ubangiji ya nuna mini a sarari cewa za a kafa siffar dabbar kafin kofar alheri ta rufe; gama ita ce za ta zama babban gwaji ga mutanen Allah, wanda ta wurinsa za a yanke hukuncin makomarsu ta har abada. Matsayinka irin wannan cakudadden ruɗani ne na rashin daidaito har kaɗan ne kaɗai za a ruɗe.

“A cikin Ru’ya ta Yohanna 13 an gabatar da wannan batu a sarari; [Ru’ya ta Yohanna 13:11–17, an kawo ayoyin].”

“Wannan ita ce gwajin da mutanen Allah dole ne su fuskanta kafin a hatimce su. Dukan waɗanda suka tabbatar da amincinsu ga Allah ta wurin kiyaye dokarsa, kuma suka ƙi karɓar jabuccen Asabar, za su tsaya karkashin tutar Ubangiji Allah Jehobah, kuma za su karɓi hatimin Allah mai rai. Amma waɗanda suka miƙa gaskiyar da ta samo asali daga sama suka kuma karɓi Asabar ta Lahadi, za su karɓi alamar dabbar.” Manuscript Releases, juzu’i na 15, 15.

An rufe kofa a ranar 22 ga Oktoba, 1844, yana wakiltar kofar da aka rufe a lokacin dokar Lahadi. Sister White ta bayyana cewa gwajin siffar dabbar shi ne gwajin da dole ne mu wuce “kafin”

lokacin jinkai ya rufe, kuma ta kuma bayyana cewa wannan gwajin shi ne inda ake yanke makomar mu ta har abada. Kafin dokar Lahadi, amarya tana shirya kanta, kuma wannan yana bukatar a sami tufafin aure masu dacewa, tufafin da dole ne a tsarkake su ta wurin wutar narkewa ta Manzoni Alkawari. Ana sa hatimi kafin aure, sa'an nan kuma aure ya faru a lokacin dokar Lahadi.

'Yar'uwa White ta nuna cewa hatimin shi ne kafe wa a cikin gaskiya, a fannin fahimta da kuma a fannin ruhaniya. Ta kuma kara bayyana cewa sa'ad da aka sa wa mutanen Allah hatimi, a sa'an nan kuma girgizar shari'un Allah za ta zo. Wannan girgiza ita ce shari'un da suka fara da girgizar kasa ta Ru'ya ta Yohanna sura ta goma sha daya, wadda ita ce dokar Lahadi a Amurka.

An gama haikalin Millerite a Kiran Tsakar Dare, yana nuna cewa ana sanya hatimin kafin alamar hanya ta uku ta shari'a. A cikin alkawarin Ibrahim, mataki na uku na shari'a shi ne Ishaku a Dutsen Moriya, yana kwatanta ba Kristi a kan gicciye kadai ba, har ma da hadayar Lawiyawa a Malaki uku.

Kuma zai zauna kamar mai narkarwa da mai tsarkake azurfa; zai tsarkake 'ya'yan Lawi, ya kuma tsabtace su kamar zinariya da azurfa, domin su mika wa Ubangiji hadaya cikin adalci. Sa'an nan hadayar Yahuza da ta Urushalima za ta zama abin karba ga Ubangiji, kamar a zamanin da, kamar kuma a shekarun farko.

Kuma zan matso kusa da ku domin shari'a; zan kuma zama shaida mai sauri a kan masu sihiri, da mazinata, da masu rantsuwar karya, da wadanda suke danne ma'aikaci a cikin ladansa, gwauruwa, da maraya, da wadanda suke kau da baƙo daga haƙƙinsa, kuma ba sa jin tsorona, in ji Ubangijin runduna. Malachi 3:3–5.

Bayan aikin tsarkakewa, hadayar za ta kasance "sa'an nan" kamar yadda take a zamanin da, kuma ana shirya hadayar ne a lokacin aikin karshe na shari'a, domin a lokacin ne ake bambanta Lawiyawan da aka tsarkake kuma aka shirya su a matsayin hadaya da budurwai marasa hikima wadanda Kristi zai zama "shaida mai sauri a kansu." "Shaida mai sauri" din nan ita ce "amintacciyar shaida ga ikkilisiyar Laodikiya," wadda ta jefa Shebna kamar kwallo zuwa wani fili mai nisa, kuma wadda ke amayar da Laodikiyawa da karfi daga bakinsa. Rabuwar alkama da ciyawa dawa za ta kasance da sauri, gama motsin karshe masu gaggawa ne. Wannan manzo mai sauri shi ne Wanda ya zo wa haikalinsa ba zato ba tsammani a Malaki sura ta uku.

Daga hadayar a cikin Malachi "kamar a da," shi ne daga tutar wadanda dubu dari da arba'in da huɗu; shi ne daga hadayar gurasa biyu masu kadawa ta Fentikos; shi ne daga macijin a kan sanda a cikin jeji; shi ne daga Almasihu a kan giciye, kuma shi ne daga Shadrach, Meshack da Abednego a cikin tanderun wuta tare da Almasihu, alhali dukan duniya tana mamaki tana al'ajabi; shi ne buga jadawalin 1843, da kuma nufin da aka yi domin jadawalin 1850.

A mataki na biyu na alkawarin Ibrahim ne aka kafa kuma aka wajabta ibadar kaciya, ta haka kuwa ta zama alamar alkawarin. Ibrahim, ba kamar Musa ba, nan da nan ya yi wa Ishaku kaciya, domin sa'ad da ya daga shi sama a matsayin hadaya a mataki na uku, Ishaku ya wakilci alamar. Daga baya baftisma za ta maye gurbin wannan alama, su biyun kuma tare suna ba da shaidu biyu ga alamar gicciye.

“Mene ne hatimin Allah mai rai, wanda ake sanya wa a goshin mutanensa? Alama ce da mala’iku za su iya karantawa, amma ba idanun mutane ba; gama mala’ikan hallakarwa dole ne ya ga wannan alamar fansa. Hankali mai fahimta ya ga alamar gicciyen Kalbari a cikin ’ya’ya maza da ’ya’ya mata da Ubangiji ya dauka nasa. An kawar da zunubin keta dokar Allah. Suna sanye da rigar aure, kuma masu biyayya ne da aminci ga dukan umarnan Allah.” Manuscript Release, number 21, 51.

A mataki na farko na alkawarin a Farawa sha biyar, an bayyana annabcin lokaci na shekaru 400 na bautar kunci, kuma Bulus ya bayyana wannan lokaci daya a matsayin shekaru 430. Lissafin Bulus ya fara ne daga kiran da ke Fitowa sha biyu, domin ya hada da lokacin bakuncin Ibrahim. Idan aka yi la’akari da kyau, shekaru dari huɗu dangane da shekaru talatin alama ce daya da Bulus ya gabatar, kuma shekaru dari huɗu da Ibrahim ya gabatar wata alama ce dabam. To, menene lokacin shekaru dari huɗu yake wakilta, kuma menene lokacin shekaru dari huɗu da talatin yake wakilta, kuma menene shekaru talatin suke wakilta?

Masana sun nuna da kyau cewa shekaru dari huɗu da talatin za a iya raba su gida biyu na shekaru dari biyu da goma sha biyar kowanne: zangon farko ba tare da daurin bauta da bautar kaskanci ba, na biyu kuwa bautar kaskanci ce.

Ibrahim ya shiga Kan’ana yana da shekara saba’in da biyar, kuma aka haifi Ishaku sa’ad da Ibrahim yake da shekara dari (wato bayan shekaru ashirin da biyar). Aka haifi Yakubu sa’ad da Ishaku yake da shekara sittin, kuma Yakubu ya shiga Masar yana da shekara dari da talatin. Wannan ya kai jimillar shekaru dari biyu da goma sha biyar a Kan’ana da kuma shekaru dari biyu da goma sha biyar a Masar, wato jimillar shekaru dari huɗu da talatin. Ga mai nazarin annabci, wannan yana ba da shaidu biyu, daga alamomin alkawari biyu, domin Bulus, kamar yadda aka canja wa Abram suna. Bulus ya bayyana dari huɗu da talatin, Abram kuwa dari huɗu. Cikar annabce-annabcen lokaci guda biyu masu alaƙa da juna, a bisa layi bisa layi, tana da alaƙa da zamanin alkawari na farko wanda ya kai ga kafuwar zaɓaɓɓun mutanen Allah.

Sa’ad da Almasihu ya zo cikin tarihi domin ya tabbatar da alkawari da mutane da yawa na mako guda, wannan makon ya wakilci annabce-annabcen lokaci guda biyu masu alaƙa da juna. Annabcin shekaru dari huɗu da talatin na Bulus za a iya raba shi gida biyu daidai, kamar yadda yake da makon Almasihu. Shekaru 215 a Kan’ana, sa’an nan kuma shekaru 215 a Masar, suna misalta shaidar Almasihu da kansa na kwanaki 1260, sannan kuma kwanaki 1260 na shaidar Almasihu ta wurin mutanen almajiransa. Kwanaki 2520 da Almasihu ya tabbatar da alkawarin kuma suna wakiltar lokuta bakwai waɗanda su ne “jayayyar alkawarinsa.”

Daga 723 K.H.K. har zuwa 1798 akwai shekaru 2520, kuma an raba waɗannan shekarun gida biyu na shekaru 1260, suna wakiltar arna suna tattake Wuri Mai Tsarki da runduna na tsawon shekaru 1260, sannan papanci yana tattake Wuri Mai Tsarki da runduna na tsawon shekaru 1260. Tsakiyar makon Almasihu ita ce gicciye, kuma tsakiyar makon (538) tana samar da shekaru 1260 na shaidar arna, sannan sai shekaru 1260 na shaidar arna daga almajirin papanci na arna. Sa’ad da aka ba da iko ga mulkin alherin Almasihu a kan gicciye, ya kasance alamar 538, lokacin da aka ba da iko ga mulkin magabcin Almasihu. A kan gicciye, an kyale Isra’ila ta zahiri a gefe, kuma Isra’ila ta

ruhaniya ta fara. A cikin 538, an kyale arna ta zahiri a gefe, kuma arna ta ruhaniya ta fara.

Annabcin Abram na shekara dāri huḍu, shi ma shekara dāri huḍu da talatin ne. Annabci ḍaya ne, amma an gabatar da shi ta wurin alamomin alkawari biyu. Waḍannan annabce-annabcen zamani biyu masu dangantaka suna bayyana bautar da kubutar mutanen Allah da za su cika a farkon tarihin alkawarin Isra'ila ta dā. A karshen tarihin alkawarin Isra'ila ta dā, akwai annabcin zamani guda ḍaya da ya yi daidai da wani, cikin dangantakar yini ḍaya domin shekara guda, ta haka yana bayyana annabce-annabcen zamani biyu masu jaddada kubutuwa da bautar.

A cikin tsakiyar tarihin farko da karshen na Isra'ila ta dā, muna samun Daniyel a zaman bauta na Babila. Daga wannan tarihin alkawari, wanda ke bayyana bautarwa da kuma alkawarin kuḅuta; an gabatar da annabcin da ke ḍaure tarihin alkawarin Isra'ila ta dā tare da tarihin alkawarin Isra'ila ta zamani. A cikin littafin Daniyel, an fayyace annabce-annabcen lokaci guda biyu. An bayyana “rantsuwa” ta “sau bakwai” ta Musa a cikin Firistoci ashirin da shida a Daniyel 9/11, haka kuma tambayar aya ta goma sha uku a Daniyel takwas, wadda take kaiwa ga amsar aya ta goma sha huḍu, wadda ke fayyace annabcin shekaru 2300. “Rantsuwar,” wadda idan aka karya ta, ta zama “la'anar Musa” a Daniyel tara goma sha ḍaya, lokacin da aka zartar da ita a shekara ta 677 K.H. a kan masarautar kudu kuma ta kare a ranar 22 ga Oktoba, 1844, kamar yadda shekaru 2300 ma suka kare. Dukkan warwatsewar 2520 guda biyu suna cikin tambayar aya ta goma sha uku, kuma amsar aya ta goma sha huḍu ita ce 2300.

Kamar yadda yake ga Musa, alfa na tarihin alkawarin Isra'ila ta dā, kuma kamar yadda yake ga Almasihu, omega na tarihin alkawarin Isra'ila ta dā, haka ma tarihin farkon alfa na Isra'ila ta zamani ya kunshi annabce-annabcen lokaci guda biyu masu alaḗa da juna. Ḍaya tana wakiltar bautarwa da bauta, ḍayar kuma ceto. Rarrabuwar shekaru 430 zuwa lokuta biyu daidai a tarihin alfa na Isra'ila ta dā ta kasance misali na rarrabuwar annabci da aka maimaita a cikin makon da Almasihu ya tabbatar da alkawarin, kuma lokacin shari'a mai alaḗa da juna saboda karya alkawarin, wanda aka raba zuwa lokuta biyu daidai, yana gabatar da shaidu biyu; wato, tarihin alfa na Isra'ila ta zamani zai kasance da irin wannan matattarar annabci. Shekaru 2520 da 2300 da suke karewa tare suna ba da shaida ta uku ta annabce-annabcen lokaci guda biyu masu alaḗa da juna, waḍanda suke ḍauke da wata annabci da aka raba daidai a tsakiya.

Shaidu uku za su kai rai ga sa ran cewa sa'ad da Ubangiji ya shiga alkawari da dubu dāri da arba'in da huḍu a cikin tarihin omega na Isra'ila ta zamani, za a kasance da annabce-annabce biyu masu alaḗa na lokacin annabci, da kuma wani zamani da yake da alaḗa da aka raba kashi biyu daidai, amma wannan ba zai iya kasancewa haka ba, domin sa'ad da Ubangiji ya shiga alkawari da Isra'ila ta zamani, Ya ḍaga hannunsa zuwa sama ya kuma shelanta cewa lokaci ba zai kara kasancewa ba.

Alkawarin dubu dāri da arba'in da huḍu an wakilta shi ta gurasa biyu masu kaḍawar hadayar alkamar nunan fari. Tsarin annabci na shaidu uku, wanda kuma shaidu biyu suke biye da shi, waḍanda ba su da bambancin lokacin annabci, ana same shi a cikin hadayar Abram ta karsana mace (wadda aka raba daidai), da akuya mace (wadda aka raba daidai), da rago (wanda aka raba daidai), sannan kuma tattabara da ḍan tattabara.

Hadayun nan uku na farko duk suna da shekaru uku a haɗe da alamar da suke wakilta, suna nuna cewa suna wakiltar hadayu uku waɗanda suke da lokacin annabci. Ba wai kawai hadayun nan uku duka suna da lokacin annabci ba, kowannensu ma yana da lokacin annabci da aka raba daidai zuwa zamani biyu. Kurciya da ɗan kurciya ba su da wata shekaru da aka ɗaura musu; abin da ake bukata kawai shi ne su kasance matasa, gama suna wakiltar tsararraki na ƙarshe na mutanen alkawari, wanda tsuntsaye biyu, ko kuma garken biyu, suke wakilta.

Garkuna biyu suna wakiltar babban taro da kuma ɗari da dubu arba'in da huɗu, amma tsuntsaye biyun suna ɗauke da ma'ana ta biyu. Tantabara tana ɗaya daga cikin hadayun tsattsarkan wuri, kuma idan ka bincika tantancewar tantabara a matsayin hadaya, mafi yawancin lokuta tana nufin wani irin kurciya; alhali kuwa tantabarar da ke cikin hadayar Abram tana nuna tsuntsu ne da yake da kuruciya ƙwarai har ba shi da gashinsa, ko ma fiye da haka, tsuntsun da aka tube masa gashinsa. A wannan matakin annabci tsuntsaye biyun su ne alkama da kuma zawan.

A cikin kwanaki na ƙarshe za a ɗaga tutar alama zuwa sammai kamar tsuntsu, kuma hakan zai faru ne daidai a lokacin da tsuntsaye biyu marasa tsarki za su ɗauke mugunta su sa ta a kan kursiyinta a Shinar.

Sa'an nan mala'ikan da yake magana da ni ya fito, ya ce mini, Ka ɗaga idanunka yanzu, ka ga abin nan da yake fitowa. Sai na ce, Mene ne wannan? Ya ce, Wannan efa ce da take fitowa. Ya kuma ce, Wannan ne kamanninsu a dukan duniya. Kuma ga shi, an ɗaga murfin gubar da ya kai talanti ɗaya: wannan kuwa mace ce da take zaune a tsakiyar efar.

Sai ya ce, Wannan mugunta ce. Sai ya jefa ta a tsakiyar efa; kuma ya jefa nauyin dalma a kan bakinta.

Sa'an nan na ɗaga idanuna, na duba, ga shi kuwa, waɗansu mata biyu suka fito, iska kuma tana cikin fikafikansu; gama suna da fikafikai kamar fikafikan shamuwa; suka ɗaga efa a tsakiyar duniya da sama. Sai na ce wa mala'ikan da yake magana da ni, Ina waɗannan suke kai efa? Sai ya ce mini, Don a gina mata gida a ƙasar Shinar; za a kafa ta, a ajiye ta a can bisa tushenta. Zakariya 5:5–11.

Paparoma, wadda aka wakilta a matsayin “mugunta,” ko kuma Bulus ya kira ta “wancan mugun,” ta sami raunin ta na mutuwa a shekara ta 1798, sa'ad da aka sa guntun gubar a kan kwandon da take zaune a ciki. Bayan haka sihirin ruhohi da Furotestantanci mai ridda za su ɗaga ta su gina mata gida a Shinar, a daidai lokacin da Allah ya gama gina gidan da zai ɗaga a matsayin tuta. A cikin Zakariya an wakilta tuta ta jabu a matsayin matar mugunta, kuma an wakilta tutar a matsayin kurciyoyi. Daga nan duniya za ta kasance tana zaɓi tsakanin Roma, wadda ita ce kejin kowane tsuntsu marar tsarki da abin ƙyama, ko kuma kurciya, alamar alkawarin Allah da 'yan Adam.

Sai ya yi kira da babbar murya da ƙarfi, yana cewa, Babilon mai girma ta fāɗi, ta fāɗi, kuma ta zama mazaunin aljanu, da mafakar kowane mugun ruhu, da kejin kowane tsuntsu marar tsarki, abin ƙyama kuma. Ru'ya ta Yohanna 18:2.

Almasihu ya faɗa dangane da mutuwarsa da tashinsa daga matattu cewa, “rushe wannan haikali, ni kuwa zan tã da shi cikin kwanaki uku.” Waɗannan kwanaki uku suna wakiltar wani zamani na

annabci wanda a cikinsa ake gina haikali, kamar yadda hakan ya kasance a zamanin Musa, da na Almasihu, da kuma na Milleriyawa. Sharadin shekara uku ga hadayar Abram ta karsana, da akuya mace, da rago, yana nuni da cewa a cikin kowanne daga cikin tarihin alkawura uku da muke dubawa yanzu, za a gina wani haikali. Haikalin alkawari na karshe na mutum dubu dāri da arba'in da huɗu shi ne tuta da za a dāga sama a matsayin kambi zuwa ga sama. Saboda wannan dalili ne; karsana, da akuya mace, da rago dabbobin kasa ne, ta haka ana bayyana bambanci tsakaninsu da tsuntsayen da suke tashi a sammai. Haikalin alkawarin da ake gina a kwanaki na karshe shi ne sa'ad da ake dāga Urushalima sama da dukan tuddai da duwatsu.

Ko da yake ban riga na gano kowane bangare na mataki na farko cikin mataakai uku na alkawarin Abram ba, zuwa yanzu, kowane bangaren da muka yi la'akari da shi yana da makamancinsa a farkon da kuma karshe Isra'ila ta dā ta zahiri, da kuma a farkon Isra'ila ta zamani. Mun nuna mataakai ukun mala'ikun Ru'ya ta Yohanna goma sha huɗu a cikin mataki na farko na alkawarin Abram. Tsarin fractal na mala'iku ukun da yake cikin mataki na farko na alkawarin Abram, za a kara tabbatar da shi a fili sosai sa'ad da muka yi la'akari da mataki na biyu da na uku na alkawarin Abram.

“Hadayun takwas” na Abram ba wai kawai suna wakiltar hadayun da za su zama wani bangare na ibadun Wuri Mai Tsarki na Musa ba ne, amma kuma suna bayyana tare da tabbatar da matsayin lokacin annabci a cikin tarihin mutanen alkawarin Allah. Suna tabbatar da farkon da kuma karshe Isra'ila a matsayin zaɓaɓɓun mutanen Allah, ko na zahiri ne ko na ruhaniya.

Shekaru 430 na Bulus wani zamani ne na annabci da ba za a iya raba shi da hankali daga shekaru 400 na Abram ba. Sa'ad da aka dōra dāya a kan dāya, suna haifar da zamani na shekaru talatin, sannan sai shekaru dāri huɗu. A nan ne za mu ci gaba a makala ta gaba.

“Annabce-annabcen da aka rubuta a cikin Tsohon Alkawari maganar Ubangiji ce domin kwanaki na karshe, kuma za su cika hakika kamar yadda muka ga hallakar San Francisco.”
Wasika ta 154, 26 ga Mayu, 1906.